

Nuorten väkivallan ehkäisy, tunnistaminen ja väkivaltaan puuttuminen

24.3.2026
Eva Autio

Tässä esityksessä

Mitä tiedämme nuorten
väkivaltakokemuksista?

Kouluterveyskysely

Lapsiuhritutkimus

Nuorisoriikollisuuskysely

Väkivallan ehkäisy,
tunnistamisen ja
puuttumisen velvoite

Miksi
väkivaltakokemuksista ei
kerrota?

Väkivaltakokemusten
tunnistaminen

Puheeksi otto

Työnne tueksi
Lisätietoa

Kouluterveyskysely

- Tuottaa seurantatietoa lasten ja nuorten koetusta terveydestä, hyvinvoinnista, elintavoista, koulunkäynnistä ja opiskelusta

Kyselyyn vastaavat

- perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat,
- perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat,
- lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat ja
- ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat.

Väkivalta, syrjintä ja häirintä:

mm. kokemus fyysisen väkivallan uhasta, koulukiusaamisesta (myös opettajan taholta); seksuaalinen ahdistelu, ehdottelu, häirintä, väkivalta; huoltapitävien aikuisten taholta henkistä tai fyysistä väkivaltaa, syrjintä...

Vuoden 2025 tulokset [tulospalvelu](#)

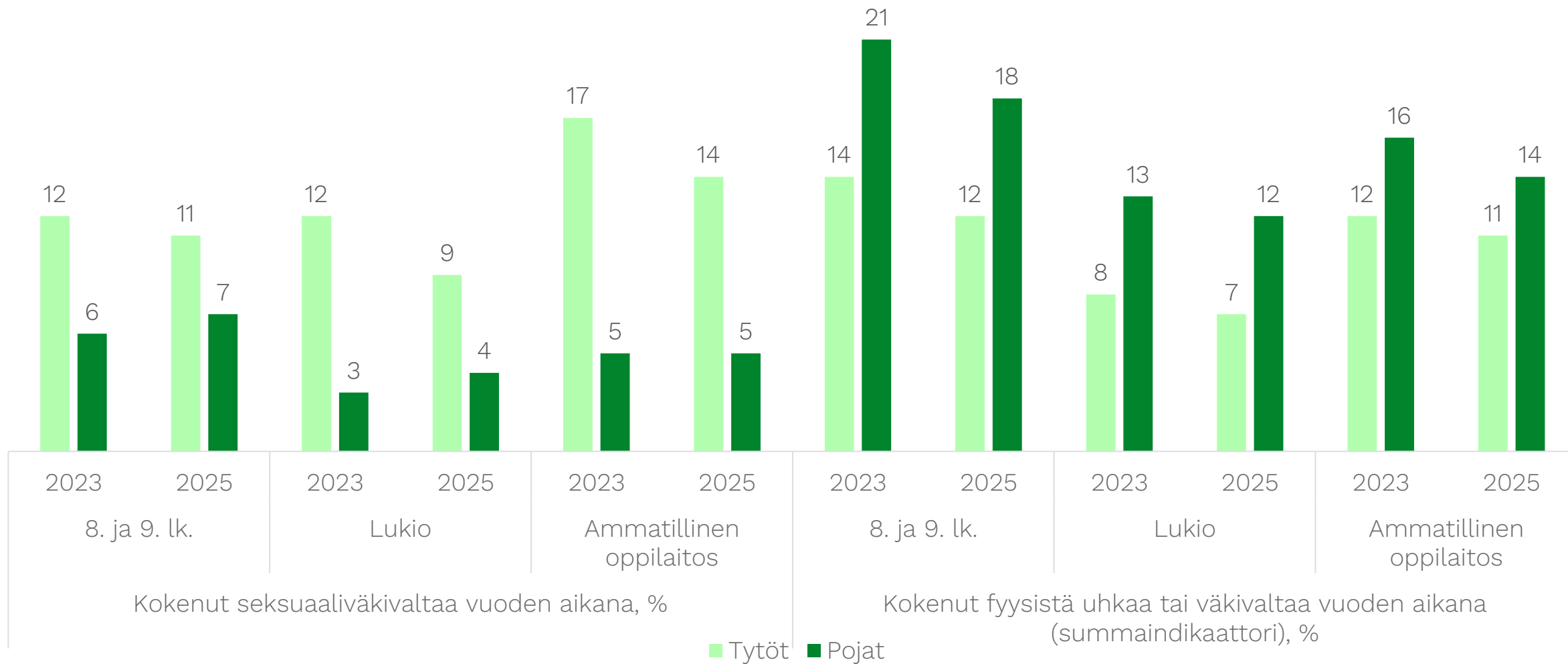
Muutamia nostoja

- Tytöt kokeneet enemmän vanhempiansa tai muiden huolta pitävien aikuisten taholta sekä henkistä että fyysistä väkivaltaa.
- Tytöistä noin puolet (8. ja 9 lk.) ja yli puolet (2. aste) kokenut seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua
- Pojat (8. ja 9. lk) kokeneet (20 %) hieman enemmän fyysistä uhkaa tai väkivaltaa kuin tytöt.
- Huom. Ulkomaalaistaustaisten poikien väkivallan kokemukset yleisempiä kuin suomalaistaustaisten poikien.

Sukupuolieroja: mm.
Kokemus
seksuaaliväkivallasta
,fyysinen väkivalta
vanhempien taholta

Lapsiuhritutkimus

- Kansallisessa lapsiuhritutkimuksessa selvitettiin 6. ja 9. luokkalaisten lasten ja nuorten väkivaltakokemusten yleisyyttä.
- Kyselyyn vastasi 6 825 oppilasta Manner-Suomesta ja Ahvenanmaalta.
- Uusin kysely 2/2026, tulokset syksyllä 2026

Tietoa mm.:

Väkivalta sisarusten ja ikätovereiden välillä

Perheessä koettu väkivalta

Perheessä nähty tai kuultu lähisuhdeväkivalta

Seksuaalisen kanssakäymisen kokemukset ja seksuaaliväkivalta

Harrastuksissa koettu väkivalta

Väkivaltakokemukset digitaalisessa ympäristössä

Muutamia nostoja

Viimeisen 12 kk:n aikana, %*	6. lk.			9. lk.		
	Tytöt	Pojat	Muu	Tytöt	Pojat	Muu
Pahoinpitely ikätoverin taholta*	6 (n=1516-1584)	8 (n=1569-1613)	12 (n=145-156)	3 (n=1338-1366)	5 (n=1282-1330)	6 (n=113-123)
Ikätovereiden taholta koettu henkisesti väkivaltainen kiusaaminen*	18 (n=1516-1584)	9 (n=1569-1613)	35 (n=145-156)	17 (n=1338-1366)	6 (n=1282-1330)	20 (n=113-123)
Kotona johonkin perheenjäseneen kohdistunutta lähisuhdeväkivaltaa nähnyt tai kuullut*	17 (n=1676)	9 (n=1754)	28 (n=169)	19 (n=1426)	9 (n=1442)	19 (n=136)
Elämänsä aikana sisarusten tai sisaruspuolten taholta henkistä väkivaltaa kokenut	50 (n=1244-1264)	30 (n=1096-1114)	62 (n=110-115)	59 (n=1038-1064)	35 (n=868-888)	59 (n=87-92)

Yhteenvetoa

- Pahoinpitelyt kohdistuvat toisiin alaikäisiin - yleisimmin pahoinpitelyn tekijäksi raportoitiin joku samanikäinen lapsi tai nuori tai joku tuttu kaveri.
- Sisarusten ja sisaruspuolten taholta koetaan yleisimmin henkistä väkivaltaa, mikä vaikeuttaa sen tunnistamista ja ehkäisemistä. Myös sisarusten ja sisaruspuolten välinen fyysinen väkivalta on melko yleistä ja selkeästi yleisempää kuin ikätoverien taholta koettu fyysinen väkivalta

Nuorisorikollisuus kysely

- Tietoa 9. -luokkalaisten eli 15–16-vuotiaiden nuorten rikoskäyttäytymisestä ja uhrikokemuksista.
- Myös sellaisesta rikollisuudesta, joka ei koskaan tule viranomaisten tietoon.
- Kyselyyn osallistui 8221 oppilasta 101 koulusta ympäri Suomea.

Nuorisorikollisuuskysely 2024

HELSINGIN YLIOPISTO

KATSAUKSIA 64/2024

HELSINGIN YLIOPISTO
VALTIOTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
KRIMINOLOGIAN JA OIKEUSPOLITIIKAN INSTITUUTTI

Nuorten rikos- käyttäytyminen ja uhrikokemukset 2024

Karoliina Suonpää, Anna Raeste ja Kaisla Saartenoja

Uhririkokemuksia

Ainakin kerran vuoden aikana kokenut, %	Tytöt		Pojat	
	2020	2024	2020	2024
Pahoinpitely	6	8	13	14
Uhkailu	10	17	17	21
Omaisuu den vahingoittaminen	8	14	13	17
Verkkokiusaaminen	14	18	12	13
Vanhempien kuritusväkivalta	5	5	2	2
Nuoren tekemä seksuaalinen häirintä	14	15	4	4

Tekijäkokemuksia

	Työtöt		Pojat	
	2020	2024	2020	2024
Kuluneen vuoden aikana ainakin kerran tehneitä, %				
Osallistunut tappeluun	3	2	11	11
Pahoinpitely	2	2	6	7
Uhkaamalla varastaminen	1	1	2	3
Luvaton poissaolo koulusta	23	23	23	23
Koulusta varastaminen	11	13	14	17
Verkkokiusaaminen	6	6	12	12

Yhteenvetoa

- Eniten lisääntynyt väkivallan uhkaa kokeneiden osuus.
- Nuorista 4% ilmoittaa pahoinpidelleensä toisen henkilön viimeisen vuoden aikana. Pahoinpitelyn uhriksi ilmoittaa joutuneensa 11% nuorista.
- Useampi kuin viidennes nuorista on nähnyt sosiaalisessa mediassa kiusaamisvideon oman koulunsa oppilaasta

Väkivallan tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisyn velvoite

20.3.2026

Väkivallan tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisyn velvoite 1/4

- Opetuksen/koulutuksen järjestäjän **opiskeluhooltosuunnitelmassa** kuvataan:
 - toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet
 - oppilaiden, opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja yhteistyötahojen kanssa tehtävä yhteistyö
- Koulun opettajan tai rehtorin **tulee ilmoittaa** tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 4-kohta ja perusopetuslaki 29 § 3 ja 7 mom. (1267/2013) (163/2022)

Väkivallan tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisyn velvoite 2/4

- **Oikeus** saada opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
 - Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä
- Yhteydenotto opiskeluhuoltopalvelujen saamiseksi
 - Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhuoltopalveluja, hänen on **otettava viipymättä yhteyttä** koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot

Väkivallan tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisyyn velvoite 3/4

- Sosiaalihuoltolain mukainen **yhteydenottovelvoite**: Sosiaalihuollon tarve on ilmeinen → ohjaus sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi
- ”Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, sosiaalikirjuri taikka sosiaalitoimen, opetustoimen, liikuntatoimen, lasten päivähoidon, pelastuslaitoksen, Häätäkeskuslaitoksen, Tullin, poliisin, Rikosseuraamuslaitoksen, työ- ja elinkeinoviranomaisen, Kansaneläkelaitoksen tai ulosottoviranomaisen palveluksessa oleva **on tehtävässään saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen**, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin.” (Sosiaalihuoltolaki, 35§)

Väkivallan tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisyyn velvoite 4/4

Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus:

Ilmoituksen taustalla voi olla hyvin erilaisia seikkoja. Niitä voivat olla esimerkiksi

- pahoinpitely tai seksuaalinen hyväksikäyttö, tai niiden uhka
- lapsen oma päihteidenkäyttö, mielenterveysongelmat, rikoksilla oireilu tai itsetuhoisuus

Lasta kohtaan voivat olla väkivaltaisia hänelle läheiset aikuiset, tuntemattomat aikuiset tai toiset lapset ja nuoret → **Ilmoitusvelvollisuus lapseen kohdistuvasta väkivallasta poliisille**

Ilmoitusvelvollisuus on sillä henkilöllä, jonka tietoon väkivalta- tai seksuaalirikosepäily on tullut. Ilmoituksen tekemistä ei saa delegoida toiselle henkilölle.

Ilmoitusvelvollisuus koskee tilanteita, joissa väkivallan uhri on alaikäinen.

(Lastensuojelulaki 25§)

Miksi väkivallasta vaietaan?

- Luottamuksen ja tiedon puute
- Pelko
- Häpeä ja syyllisyys
- Asenne

Luottamuksen ja tiedon puute

- Jotta nuori voi kertoa kokemuksestaan, on välttämätöntä, että hän luottaa ammattilaiseen ja ammattilaisella on tietoa väkivallan eri ilmenemismuodoista
- Tapahtunutta ei tunnisteta väkivallaksi - ei nuoren itsensä eikä ammattilaisen taholta.

Onko väkivallasta kysytty aiemmin?

Puhutaanko ja voiko palvelussa puhua väkivallasta?

Uskaltaako nuori kertoa?

Pelko

- Väkivallan tekijä voi myös syyllistää uhria ja saada hänet luulemaan, että on itse ansainnut väkivaltaisen kohtelun.
- Toisaalta uhri voi haluta suojella tekijää. Avun hakemisen esteenä voi olla myös koston pelko.

Kouluissa ja oppilaitoksissa kohdataan myös ikätovereita, joita pelkää taustalla olevan väkivallan, seksuaalisen häirinnän, tai rasismien vuoksi.

Häpeä ja syyllisyys

- Häpeän ja syyllisyyden tunteet estävät väkivaltakokemuksesta kertomista. Erityisesti **seurustelusuhteessa** tai perheessä koetusta tai tehdystä väkivallasta.
- Nuorten seurustelusuhteissa tapahtuvaa väkivaltaa ei myöskään aina tunnisteta, koska aiempaa kokemusta ei ole tai nuoren lapsuudenperheessä koettu väkivalta on normalisoitunut.

Mitä tapoja tarjotaan kertoa kokemuksista ja tarvittavasta tuesta?

Kasvokkain vai anonyymisti?

Tärkeää on saada tuntea, ettei ollut virhe avautua.

Asenne

- Ammattilaisen omat kokemukset väkivallasta → miten kohtaa asian – estääkö väkivallan puheeksi ottamisen?
- Tapahtunutta saatetaan vähätellä, koska väkivallasta ei välttämättä jää näkyvää jälkeä.
- Ikätovereiden välistä väkivaltaa voidaan pitää aikuisten väkivaltaa hyväksyttävämpänä.

Otetaanko väkivalta puheeksi vai sivuutetaanko aihe?

Millä sanoilla väkivaltaa kuvataan?

Tunnistatko?

- Nuori saattaa vihjata tai puhua epäsuorasti kokemastaan tai tekemästään väkivallasta.
- Väkivallan fyysisiin, näkyviin vammoihin haetaan useammin apua.
- Osa nuorista hakee apua myös väkivallan välillisiin seurauksiin: masennusoireiluun, ahdistukseen, unettomuuteen tai päihteiden käyttöön.
- Nuori saattaa käydä toistuvasti esim. vastaanotolla ilman erityistä syytä.

Tiesitkö?

- Lähisuhdeväkivallan yleisyys ja haitat ovat hyvin tiedossa. Silti terveydenhuollossa on tunnistettu arviolta **alle prosentti** väkivallan kohteena olleista, vaikka he käyttävät terveydenhuollon palveluita jopa 80 prosenttia enemmän kuin muu väestö

Seksuaalinen häirintä ja ahdistelu on jo melko normalisoitunut ilmiö. Sitä ei välttämättä tunnisteta väkivallaksi, saati rikokseksi

Lähde: Siltala H. Lähisuhdeväkivallan tehokkaampi tunnistaminen vähentäisi väkivallasta aiheutuvia terveyshaittoja ja –kustannuksia. Duodecim 2022; 138:1015-9

Huomaatko?

- Sijoitettuna asuvien lasten ja nuorten seksuaalisen ja fyysisen uhan ja väkivallan kokemukset ovat yleisempiä kuin muulla tavoin asuvilla nuorilla.
- Puolet tytöistä, joilla väkivaltakokemukset kasautuneet, eivät saaneet apua ja tukea ammattilaiselta, vaikka olisivat sitä tarvinneet.

Seksuaaliväkivallan kokemukset viimeisimmän vuoden ajalta ovat kolme kertaa yleisempiä sijoitettuna kuin muulla tavoin asuvien lasten keskuudessa

Lähteet: Niemi M, Helenius, J, Laajasalo, T, Eriksson P: [Kouluterveyskysely 2025: sosiaaliset suhteet, vapaa-aika, terveys ja tuki sijoitettujen lasten vastauksissa](#) Tutkimuksesta tiiviisti 46/2025. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2025.), Nupponen & Rönkkö: Väkivaltakokemusten kasautuminen sekä nuoren avun ja tuen saanti ammattilaiselta (2023)

Osaatko ja rohkenetko?

- Nuoria kohtaavilla aikuisilla on vaikeuksia tunnistaa erityisesti nuorten seurustelusuhteessa tapahtuvaa väkivaltaa.
- Myös auttamismahdollisuudet koetaan puuteelliseksi.
- Esimerkiksi opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisille suunnatun kyselyn mukaan vain yhdeksän prosenttia vastaajista koki lähisuhdeväkivaltaan liittyvät auttamismahdollisuutensa hyviksi ja kolmasosa melko hyviksi.
- Seurusteluväkivallan tunnistaminen on keskeinen keino ehkäistä erityisesti parisuhdeväkivaltaa aikuisiällä. Kun ammattilainen ottaa väkivallan puheeksi, nuoren on helpompi ymmärtää omia kokemuksiaan ja mahdollisuudet katkaista väkivallan ylisukupolvinen kierre paranevat.

Ota väkivalta puheeksi

- Puheeksiotto on ammattilaisen tekemä keskustelualoite.
- Väkivallasta kysyminen on tärkeää ja toimii usein interventiona sekä auttaa väkivaltaa kokeneen tai sitä käyttävän nuoren ottamaan apua vastaan.
- **Kaikilta kysyminen esim. terveystarkastusten yhteydessä** on yhdenvertainen käytäntö ja näin välttyään leimautumiselta.

Väkivallan puheeksiotto

Varmista

Kahdenkeskinen,
häiriötön hetki.
Keskity nuoreen ja
hänen tilanteeseen.

Kysy suoraan

Kerro miksi kysyt.
Systemaattisesti
kaikilta nuorilta.
Sanoita väkivalta
väkivallaksi.

Kuuntele

Anna tilaa kertoa
kokemuksistaan omin
sanoin.
Osoita myötätuntoa.
Osoita, että uskot
kuulemaasi.
Kerro avun
mahdollisuuksista ja
sovi tarvittaessa uusi
tapaaminen

Kirjaa

Tee tarvittavat
kirjaukset.
Konsultoi tarvittaessa
muita viranomaisia

Miten?

- ”Millaisiin asioihin toivoisit tällä hetkellä apua tai tukea?”
- ”Oletko kokenut kaverisuhteissa tai kotona pelkoa?”
- ”Pelkäätkö ketään? Miksi?”
- ”Onko läheisissä ihmissuhteissasi tällä hetkellä väkivaltaa (fyysistä, henkistä tai seksuaalista väkivaltaa tai kaltoinkohtelua)?”

Ammattilainen kokijana tai tekijänä

- Ennakoasenteiden ja ajattelutapojen tunnistaminen ja käsittelyminen on tärkeää, sillä ne voivat vaikuttaa haitallisesti väkivallan tekijän ja väkivaltaa kokevan nuoren oikeudenmukaiseen kohteluun ja tuen saamiseen.
- Kokemukset väkivallasta, joko uhrina tai tekijänä voivat vaikuttaa siihen, miten ottaa väkivallan puheeksi tai reagoi tilanteessa, jossa nuori kertoo kokemuksistaan.

Ohje ammattilaiselle: Näin otat väkivallan puheeksi nuoren kanssa (THL)

Tiedä & toimi

Ohje ammattilaiselle:
Näin otat väkivallan
puheeksi nuoren kanssa

thl.fi

Vain harva nuori kertoo kokemastaan tai tekemästään väkivallasta

Väkivallan ja turvallisuuden systemaattinen puheeksi otto tarjoaa nuorelle mahdollisuuden kertoa sekä uhri- että tekijäkokemuksistaan ja auttaa ottamaan apua vastaan.

Vain pieni osa nuorten väkivallan uhri- ja tekijäkokemuksista tulee ammattilaisten tietoon, ja harva nuori osaa tai haluaa hakea apua. Nuori ei aina tunnista kokemansa väkivallaksi eikä usko, että kertomisesta olisi hyötyä. Asiaa saatetaan vähätellä, koska väkivallasta ei välttämättä jää näkyvää jälkeä. Lisäksi ikäverenaiden välistä väkivaltaa voidaan pitää aikuisten väkivaltaa hyväksyttävämpänä. Nuorten seurustelusuhteissa tapahtuvaa väkivaltaa ei myöskään aina tunnisteta, koska aiempaa kokemusta ei ole tai nuoren lapsuudenperheessä koettu väkivalta on normalisoitunut.

Miksi vaietaan?

Luottamuksen ja tiedon puute: Nuori voi kertoa kokemuksestaan, jos hän tuntee olonsa turvallisiksi ja luottavaisiksi. Hänellä saattaa olla käsitys, ettei nuorten palvelussa voi puhua väkivallasta, jos siitä ei ole aiemmin keskusteltu. Voi olla myös ennakkoluuloja ja pelkoja ammattilaista kohtaan, erityisesti maahanmuuttaneilla nuorilla. Ammattilaisella tulee olla tietoa väkivallan eri ilmenemismuodoista ja kykyä tunnistaa, kuinka omat asenteet ja kokemukset voivat vaikuttaa asian puheeksi ottamiseen.

Häpeä: Syylläytyden ja häpeän tunteet voivat estää väkivaltakokemuksesta kertomista. Erityisesti perheessä tai seurustelusuhteessa koetusta tai tehdystä väkivallasta ei ammattilaisille kerrota.

Tiedä & toimi

Ohje ammattilaiselle:
Näin otat väkivallan
puheeksi nuoren kanssa

thl.fi

Tunnista

Nuori saattaa vihjata epäsuorasti kokemastaan tai tekemästään väkivallasta. Väkivalta-sanan sijaan nuori voi puhua vuorovaikutusongelmasta tai väkälästä tunteista. Väkivallan uhri- ja tekijäkokemukset saattavat jäädä tunnistamatta, koska niiden kuvaamiseksi ei löydy oikeita sanoja. Väkivallan näkyviin vammoihin haetaan helpommin apua. Osa nuorista hakee myös apua väkivallan välittömään seuraukseen: masennusoireiluun, ahdistukseen tai päihteiden käyttöön. Väkivallan kokemusten tunnistaminen on tärkeää, koska väkivallalle altistuminen on yhteydessä mielensterveyteen, tunne-elämään ja käyttäytymiseen liittyviin ongelmiin.

Ota puheeksi

Varmista

Kahdenkeskinen, häiriötön hetki. Käytä äänieristettyä tilaa. Rauhoita tilanne. Keskity nuoreen ja hänen tilanteeseensa.

Kysy suoraan

Kysy väkivallasta suoraan ja systemaattisesti kaikilta nuorilta. Puhue väkivallasta viesti nuorelle, että väkivallasta on lupa puhua. Kerro väkivaltailmiön yleisyydestä, seurauksista ja avun mahdollisuuksista. Tällöin nuori voi rohkaistua kertomaan kokemuksistaan.

Kuuntele nuorta

Anna nuorelle tilaa kertoa kokemuksistaan omin sanoin. Käytä ensisijaisesti avoimia kysymyksiä. Sanoita väkivaltaa ja sen eri muodot. Näin autat nuorta tunnistamaan väkivaltakokemustaan. Osoita myötätuntoa. Osoita, että uskot kuulemaasi. Älä tuomitse äläkä vähättele. Ota asia vakavasti ja reagoi tarvittaessa nopeasti. Kiitä nuoren osoittamasta luottamuksesta. Tunnista omat tunteesi.

Tee tarvittavat kirjaukset

Kirjaa epäiltyyn väkivaltatapahtumaan liittyvät tutkimukset, keskustelu ja käytännölliset kysymykset asiakirjoihin huolellisesti. Tarvittaessa potilasasiakirjan julkaisemisesta voi viivästyä. Alakäisen väkivallan uhriin ja tekijän kohdalla on välttämätöntä pohjata yhteydenottoa nuoren vanhempiin sekä viranomaisiin. Tee tarvittaessa turvasuunnitelma nuoren kanssa. Konsultoi tarvittaessa muita viranomaisia. Tee tarvittavat ilmoitukset.

- Millaisiin asioihin toivoisit tällä hetkellä tukea tai apua?
- Onko ollut tilanteita, joissa olet tuntenut, ettei sinua kohdella reilusti tai että sinulta vaaditaan jotain, mitä et haluaisi tehdä?
- Onko kotonasi turvallista?
- Oletko kokenut kaverisuhteissa pelkoa?
- Onko jotain, mihin toivoisi apua?
- Onko läheisissä ihmissuhteissasi tällä hetkellä väkivaltaa (fysistä, henkistä tai seksuaalista väkivaltaa tai kaltoinkohtelua)?

Lisätietoja

Lisää tietoa ja ohjeita työsi tueksi löydät verkkosivuiltamme: thl.fi/verkkokoulut (Nuorten väkivallan ehkäisy)

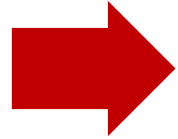

Nuorten
väkivallan
ehkäisy –
verkkokoulu

Verkkokoulun moduulit

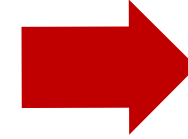
Ennaltaehkäisy

- Vanhemmuuden tuki
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Opetustoimi
- Väkivallan ehkäisy toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa
 - Yhteinen osuus
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Opetustoimi

Tunnistaminen

- Puheeksiotto
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Opetustoimi
- Tunnistaminen
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Opetustoimi
- Lisäksi: Tunnistatko vihapuheen
- Seurusteluväkivalta

Puuttuminen

- Väkivaltaan puuttumisen velvoite
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto
 - Opetustoimi
- Yhteistyö ja tiedonsiirto

Tiedon
hyödyntäminen

Lisätietoa

Muutama esimerkki 1/3

Sosiaali- ja
terveydenhuoll
on palveluissa:
väkivallan
puheeksiotto

Pohdi!

Mitkä asiat ovat auttaneet tai vaikeuttaneet työssäsi väkivallan puheeksiottoa?

Miten olet valmistautunut puheeksiottoon ja miten olet toiminut tilanteen jälkeen?

Pohdi omia asenteitasi tai ennakkoluulojasi väkivaltaa tehneen nuoren kohtaamiseen.

Muutama esimerkki 2/3

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
palveluissa:
väkivallan
tunnistaminen

Muutama esimerkki 3/3

Sosiaali- ja
terveydenhuoll
on palveluissa:
väkivaltaan
puuttumisen
velvoite

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia koskevat seuraavat väkivaltaan puuttumisen velvoitteet:

- > **Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus**
- > **Ilmoitusvelvollisuus poliisille**
- > **Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenottovelvoite**
- > **Ilmoitusoikeus poliisille**

Lue lisää!

[Lastensuojelun käsikirja \(THL\)](#)

Valmiina ja tulossa

- [Nuorten väkivallan ehkäisy -verkkokoulu](#) (THL), linkki avautuu rekisteröitymissivulle
- [Ohje ammattilaiselle: Näin otat väkivallan puheeksi nuoren kanssa](#) (THL)
- [Anvisning för yrkespersoner: Så här för du våld på tal med den unga](#) (THL)
- Blogit:
- [Nuorten välistä väkivaltaa koetaan myös kouluissa – sen ehkäisyyn tarvitaan lisää osaamista](#)
- [Kohtaatko työssäsi nuoria? Osaatko tunnistaa ja puuttua väkivaltaan?](#)
- Tulossa:
- Nuorten seurusteluväkivalta (Tiedä ja toimi –kortti)

Lisätietoa

- [Kouluterveyskysely \(THL\)](#)
- [Lapsiuhritutkimus \(Tampereen yliopisto\)](#)
- [Nuorisoriikollisuuskysely \(HY\)](#)
- [Väkivalta \(THL\)](#)
- [Väkivalta-aiheiset verkkokoulut \(THL\)](#)
- [ACE life -tutkimus](#)
- [Barnahus-hanke \(THL\)](#)
- [Lastensuojelun käsikirja \(THL\) Lapsen turvallisuus ja väkivallasta kysyminen lastensuojelussa - THL](#)
- [Sosiaalihuoltolain soveltamisopas \(STM\)](#)
- [Ohje ammattilaiselle: Näin otat väkivallan puheeksi nuoren kanssa \(THL\)](#)
- [Työkalu keskusteluun lapsen tai nuoren kanssa väkivaltaepäilystä \(Barnahus\)](#)
- [Materiaalipaketit nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille \(Rikosuhripäivystys Riku\)](#)

Julkaisuja aiheesta

- Haikkola, L. & Myllyntaus O.(toim.) (2023). Haavoittuvassa asemassa? – Aineksia lasten ja nuorten turvallisuusvajeiden arviointiin ja tiedontuotannon vahvistamiseen. Nuorisotutkimusverkoston/Nuorisotutkimusseuran verkkojulkaisu 179, 2023. Saatavilla: <https://doi.org/10.57049/nts.861>
- Helenius, J. Kouluterveyskysely 2023: kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan kokemukset. Haaste, 1(2024). Saatavilla: <https://rikosentorjunta.fi/-/haaste-1-24-kouluterveyskysely-2023-kiusaamisen-vakivallan-ja-hairinnan-kokemukset>
- Isotalo, A. (2023). Väkivalta nuorten seurustelusuhteissa – Kyselytutkimuksen tuloksia. Tampereen yliopisto. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2936-5>
- Kosunen, S., Rantanen, A., Koivisto A-M., Ikonen, R.. & Joronen, K. (2021) Seksuaalista häirintää ja väkivaltaa kokeneiden nuorten taustatekijöiden yhteys tuen ja avun saamiseen koulun aikuisilta. Saatavilla: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202302172473>
- Nupponen, J. & Rönkkö, C. (2023). Väkivaltakokemusten kasautuminen sekä nuorten avun ja tuen saanti ammattilaiselta. Pro Gradu. Itä-Suomen yliopisto. Saatavilla: <http://urn.fi/urn:nbn:fi:uef-20230845>
- Puska, M. (2019). Nuoret fyysisen väkivallan tekijöinä Määrällinen tutkimus yhdeksäsluokkalaisten nuorten väkivaltaista rikoskäyttäytymistä selittävistä tekijöistä. Pro gradu -tutkielma, sosiaalityö, Jyväskylä yliopisto. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-201910084363>
- Virrankari, L. & Isola, A-M. (2024) Osallisuus ehkäisee väkivaltaa: Kuuntele lasta ja nuorta, tunnista väkivaltaisia rakenteita ja ota puheeksi. Saatavilla: <https://journal.fi/kasvuntuki/article/view/147219/100008>

Kiitos

Eva Autio, eva.autio@thl.fi